

Vision 2017

Vi vil mulighederne!

Med denne vision vil Randers byråd sætte en retning for, hvordan Randers Kommune skal udvikle sig frem mod 2017.

Mulighederne ser vi i den strategiske position Randers har i det østjyske bybånd.

Mulighederne ser vi i at skabe grobund for en bred vifte af arbejdspladser og livlig handel.

Mulighederne ser vi i, at flere har lyst til at bosætte sig i Randers kommune både i by og på land.

Mulighederne ser vi i at investere i udvikling og gode rammer for borgerens hele liv og i at investere i ny infrastruktur, der underbygger vækst.

Mulighederne ser vi i, at vi bruger vores fantastiske natur til oplevelser, leg, bevægelse og læring.

Mulighederne ser vi i, at vi vil opføre os klimamæssigt ansvarligt og samtidig udnytte vores styrkeposition inden for klima- og energisektoren.

Mulighederne ser vi i at skabe rammer, der sikrer, at vores børn og unge får en uddannelse.

Mulighederne ser vi i offensivt at styrke sundheden.

Mulighederne ser vi i at skabe bredde og styrke i vores aktiviteter inden for kunst og kultur.

Mulighederne ser vi i, at borgerne tager ansvar for og deltager aktivt i vores fælles demokrati, i foreningslivet og i udviklingen af vores fællesskab.

Mulighederne ser vi i vores mange tusinde medarbejdere i Randers Kommune og i de vidt forskellige kompetencer, de har.

Randers byråd

Del 1. Fokusering og prioritering

A. Randers som attraktiv by i det østjyske bybånd

Byrådet ser Randers Kommunes strategiske positionering således:

- Randers Kommunes største (konkurrence)aktiv både for nuværende og kommende borgere og virksomheder er den tiltrækkende - og på nationalt niveau store Randers by – i kombination med nærheden til Århus. Randers har den historiske sjæl og mulighederne for at skabe både tiltrækkende, pæne, hyggelige bymiljøer og attraktive rammer for erhvervslivet.
- "Når det går Århus godt, går det Randers by godt". "Når det går Randers by godt, går det hele kommunen godt".
Dét perspektiv er en markant styrkeposition.
Bosætningsmulighederne i Randers by og i de små og store omkringliggende lokalsamfund er mangfoldige.
- Randers Kommune har en fin placering i det østjyske bybånd – centralt i den nationale infrastruktur og med Aalborg mod nord.
- Randers Kommune har store udfordringer vedrørende bl.a. den lokale infrastruktur, uddannelsesniveau, fastholdelse af unge, omstilling af arbejdskraft og erhverv, fortsat udvikling af rammer for bosætning og den generelle sundhedstilstand. Det vil byrådet gøre noget ved!

B. Randers Kommune skal investere i udvikling og image

For byrådet er investeringer i udvikling **og** et fortsat solidt serviceniveau hinandens forudsætninger.

Nuværende og nye borgere og virksomheder skal være med til at sikre et skattegrundlag, der kan fastholde et solidt serviceniveau. Det forudsætter investeringer, som bidrager til at skabe rammer for borgernes hele liv, og som også motiverer den enkelte til at blive boende eller flytte hertil.

I perioden 2010-17 vil byrådet arbejde for investeringer på bl.a. følgende områder:

- Infrastruktur: Bolværkslinjen / Fortsat udbygning af cykelstinet / Etablering af bilfrit centrum i Randers by / Ny østforbindelse over fjorden (med ekstern finansiering)
- Kultur og idræt: Nyt svømmebad ved stadion (med ekstern finansiering) / Nyt kunstmuseum på Toyotagrunden (med ekstern finansiering) / Den fjerde tribune på stadion
- Byudvikling mv.: Færdigudbygning af Thorgrunden / Byforskønnelse i Randers centrum / Etablering af P-pladser med hurtig adgang til centrum
- Skoleområdet: Renovering og evt. nybygninger

C. Økonomisk prioritering

Randers Kommune omsætter årligt for ca. 5,5 mia. kr. I 2010 bruger vi ca. 3,3 procent af budgettet til anlæg. Det svarer til 180 mio. kroner. 96,7 procent anvender vi til drift og gældsafvikling.

De udviklingsinvesteringer byrådet har peget på her ovenfor, lægger byrådet ind i en investeringsplan for 2011-17. Byrådet vurderer, at der skal arbejdes med årlige investeringer

for ca. 4 procent af det samlede budget. Det er forudsætningen for at kunne udvikle kommunen så kraftfuldt som nødvendigt.

At investere i udvikling skal bl.a. sikre, at flest mulige nuværende og nye borgere er i erhverv på attraktive arbejdspladser med solide indtægtsforhold. Det har afgørende betydning for det kommunale indtægtsgrundlag i 2017. Og det har igen betydning for Randers Kommunes evne til at levere solide serviceydelser til borgerne.

Byrådet sætter samtidig fokus på, hvordan man på alle kommunale opgaveområder kan blive endnu dygtigere til at sikre mest mulig service og drift for de økonomiske og personalemæssige ressourcer. Det betyder blandt andet, at der kommer et øget fokus på forebyggelse, effektiviseringer, andre organisations- og ledelsesformer og nye samspil mellem den faglige ekspertise og civilsamfundet.

Byrådet er således også klar til at informere og inddrage borgerne i de kommende års prioriteringer mellem de langsigtede mål og de svære serviceudfordringer hér og nu.

D. Randers' styrkepositioner skal kendes!

Byrådet er bevidst om at styrkerne som er beskrevet i vision 2017, udfordrer markedsføringen på alle niveauer. Det gælder både internt i forhold til borgerne og eksternt i forhold til potentielle nye borgere og virksomheder.

Del 2. Maj 2017 – et nutidsbillede

Fokusområde 1. Det udvikler os! – og det lever vi af – uddannelse, erhverv og beskæftigelse

Uddannelse

- 1) I Randers kommune gennemfører 95 procent af en ungdomsårgang nu en ungdomsuddannelse. (I 2009 var det 85 procent.)
- 2) Randers Kommune skaber rammer for et godt studiemiljø, gode ungdomsboligforhold og attraktive ungdomsmiljøer. Antallet af uddannelsespladser i Randers er øget med 25 procent siden 2010.
- 3) Randers Kommune indgår i og udvikler uddannelser i et netværk med uddannelsesmiljøerne i Århus og Aalborg.
- 4) I Randers Kommune er antallet af unge under uddannelse med bopæl i kommunen øget med 25 procent siden 2010.
- 5) I Randers Kommune indbefatter fokus på unges uddannelse også fokus på det sammenhængende forløb, der starter i dagtilbuddet, fortsætter i skolen og går videre til det formelle ungdomsuddannelsesmiljø.

Erhverv og handel

- 1) Randers Kommune har en bred vifte af arbejdspladser i private virksomheder indenfor service, viden-erhverv, energi, emballageindustri, fødevarer, vedvarende energi, oplevelsesøkonomi etc. Siden 2012 er der fra år til år sket en vækst i antallet af virksomheder og nye arbejdspladser.
- 2) Vi har etableret samarbejder med universiteter, virksomheder, Randers Regnskov mv. omkring forskningsaktiviteter, og Randers er Danmarks genbank.
- 3) Nærheden til det østjyske bybånd og den midtjyske region skaber iværksætter- og innovationsmiljøer på tværs af kommunerne og til gavn for alle virksomheder.
- 4) Indkøbscentret i Paderup med pladskrævende forretninger fastholder fra år til år en stigning i besøg og salg.
- 5) I Randers by er de mange ubrudte forretningsstrøg i det bilfri, levende centrum den helt store magnet. Det udendørs handelsmiljø passer ind i det gamle centrumssamlede, attraktive miljø for borgere i alle aldre. Forretningerne fortæller om øgede salgstal.
- 6) Randers julemarked 2014-16 blev sammenlignet med markedet i Lübeck og trak 200 procent flere borgere til centrum i december end i 2013.

Beskæftigelse

- 1) Borgerne udtrykker, at de har et stort arbejdsmarked med en stor bredde i jobmulighederne inden for en rimelig transportafstand i Århus-Randers-aksen.
- 2) Randers Kommune indgår i et tæt samarbejde med virksomhederne for at sikre hurtig oplæring af borgere, der er sårbare i forhold til fremtidens kompetencekrav.

- 3) Randers Kommune har de seneste 3 år ligget i den bedste halvdel blandt regionens kommuner vedrørende beskæftigelsesgrad.
- 4) Gennem samarbejde med omegnskommunerne, uddannelsesinstitutioner og forskningsenheder har Randers Kommunen skubbet på, at der er sammenhæng mellem virksomhedernes kompetencekrav og borgernes opkvalificering.
- 5) Randers Kommune er med 9.000 medarbejdere den største arbejdsplads i kommunen. Det medfører et særligt ansvar, og derfor arbejder kommunen systematisk med efter- og videreuddannelsesaktiviteter for ledere og medarbejdere i samarbejde med de lokale uddannelsesinstitutioner, og kommunen etablerer løbende flere uddannelsesstillinger og praktikpladser i kommunen.

Fokusområde 2. Det er vores rammer – infrastruktur, miljø, klima, bosætning

Infrastruktur

- 1) I bymiljøer, hvor folk trives, der trives handelslivet. Derfor har Randers Kommune etableret et bilfrit centrum.
- 2) Den nye bro (Bolværkslinjen) understøtter et sammenhængende bilfrit centrum og, at transporten over vandet er lettere. Byen, havnen og vandet udvikles i sammenhæng. Bolværkslinjen styrker den igangværende flytning af havnen.
- 3) Brugen af kollektiv trafik og cykelstinet er øget med 30 procent siden 2010.
- 4) Strækninger med attraktiv cykel- og gangtransport er fordoblet i forhold til 2010.
- 5) Borgerne oplever bustransporten internt i kommunen og mellem Randers og omegnskommunerne som brugervenlig, billig og let tilgængelig.
- 6) Kommunen arbejder løbende med at forbedre den klimavenlige mobilitet.
- 7) Nye parkeringsanlæg nær motorvejen og Gudenåen giver adgang til naturområderne og byen.
- 8) Østforbindelsen er under projektering med statslig og anden ekstern finansiering.

Klima, miljø og naturbeskyttelse

- 1) I Randers Kommune følger vi klimaplanen frem mod 2030 (75 procent reduktion af CO2niveauet fra 1990).
- 2) Randers Kommune har etableret skove og vådområder. De nye skovområder bidrager til beskyttelse af drikkevand, forbedring af landskabets grønne forbindelser og etablering af attraktive og rekreative områder for borgerne.
- 3) Randers Kommune er kendt for sin offensive natur- og miljøprofil. Den betyder, at vi kan se den næste generation i øjnene.
- 4) Randers Kommunes erhvervsliv fokuserer på energiteknologi og andre udviklingsområder knyttet til klima, miljø og naturbeskyttelse.

Bosætning

- 1) Randers Kommune har passeret 100.000 indbyggere i år
- 2) Den markante efterspørgsel efter boliger i RK inden for de senere år fortsætter. 20 procent af medarbejderne på de nye arbejdspladser i Århus Nord bor i Randers Kommune.
- 3) Der er i forhold til 2010 etableret 25 procent flere boliger i bycentrum. Det gælder både ejer- og lejeboliger af alle typer og til alle aldre.
- 4) Nogle af de tidligere erhvervsområder fremstår nu som attraktive og trygge boligområder, fordi der er gennemført byfortætning og byomdannelse.
- 5) Vi har etableret bynære, attraktive lejeboliger og kollegier til ungemiljøer i Randers.
- 6) I hele kommunen har vi et varieret udbud af boliger.
- 7) Udviklingen i landsbyerne tager afsæt i Randers Kommunes politik for landdistriktudvikling samt vækstforums erhvervsudviklingsstrategi.

Bymiljø i Randers Kommune

- 1) Randers by åbner sig mod Gudenåen. Besøgende ser en levende, velholdt og anderledes, kroget by, som man har læst godt om får lyst til at besøge og opleve igen. Byen byder på attraktiv detailhandel, levende cafeliv, parker, levende pladser og torve og plads til leg og idræt. Man nikker anerkendende til de nye akser fra den gamle midtby til Jens Otto Kraghs Plads, fra Thors Bakke til vandet og fra Regnskoven til Rådhusstorvet.
Man går i den bilfri midtby.
- 2) En sammenlignende analyse af centrumsbesøgende fra 2011-2016 viser, at den gennemsnitlige besøgende brugte 30 minutter længere tid i 2016.
- 3) Østervolds nye aktivitets- og kulturprofil har været positivt omtalt i nationale medier.
- 4) Borgerne betragter helt naturligt aktiviteterne ved vandet som integreret med det hyggelige bycentrum. De halvtreds kajakker, der ses en almindelig dag i maj, cafe-livet ved kunstmuseet, 'kulturen ude i byen', de rekreative arealer vest for Regnskoven etc.
- 5) Planet Randers, Tidsrejsen som første etape, er etableret, og projektet er under fortsat udvikling som den store turistmagnet med 400.000 årlige besøgende. De kombinerer besøget med en tur i centrum.
- 6) (Lands)bycentre overalt i kommunen er levende, pæne og sammenhængende.

Fokusområde 3. Det giver os kræfter! – *det levende samfund* – kultur, fritid, integration, idræt, det civile/frivillige samfund

Kultur

- 1) Værket, Kunstmuseet og Randers Regnskov er fyrtårne, der rager op.
- 2) Randers Kommune nyder respekt hos borgerne for den store bredde af kulturaktiviteter inden for kunst og kultur, herunder Egnsteatret, Kammerorkestret, Kulturhisto-

risk museum, Randers Bibliotek, suppleret af events og rammer omkring den rytmiske musik.

- 3) Det nye kunstmuseum ved åen nær bymidten er anerkendt som en arkitektonisk perle og som et kunstmuseum på nationalt højt niveau.
- 4) Kunstsolen og de øvrige kulturtilbud, herunder Designhøjskolen og MGK, er ramme om børn og unges udøvelse og træning. Antallet af unge, der dygtiggør sig inden for kunst og kultur målrettet frem mod videre uddannelse, er fordoblet i perioden 2010-17.
- 5) Magnetskoler i Randers styrker børn og unges muligheder for at dygtiggøre sig inden for kunst og kultur.
- 6) Randers fremtræder med levende pladser, byrum og væresteder, hvor man kan opleve og udfolde sig – og hvor kunst og kultur kommer ud til borgerne.

Fritid

- 1) Borgerne bruger naturen, vandet, det åbne land og byrummene til oplevelser og aktivitet alene og sammen med andre og både i formelle foreninger og uformelle netværk. 95 procent af borgerne giver udtryk for, at rammerne ER der.
- 2) Naturskolen er ramme om børn og unges oplevelser, læring og fysiske aktivitet.
- 3) Det nye svømme- og aktivitetsbad ved Stadion er på nationalt topniveau og har besøgstal, der ligger 100 procent over det gamle svømmebad anno 2010. 30 procent af de besøgende kommer fra andre kommuner. 15 procent af de besøgende kombinerer med besøg i Randers centrum og/eller centret i Paderup.
- 4) Randers Fjord og Gudenåen har landskendte utraditionelle aktivitetsområder.
- 5) Parker og naturområder danner sammen med de spændende byrum rammer for borgernes udfoldelse.
- 6) Randers Kommune udnytter Team Danmark kontrakten, herunder med aktiviteter som motorsport, der er med til at skabe rammer for bredde og elite.

Integration

- 1) I Randers Kommune er traditionen for at skabe rammer for kulturel forskellighed fortsat en helt naturlig indgang for borgere og offentlige institutioner etc. Kommunen er kendt for, at samspillet mellem mange kulturer fungerer.

Idræt

- 1) Breddeidræt, foreningsliv og den selvorganiserede idræt i Randers Kommune fungerer fordi borgerne og foreningerne er aktive og tager initiativ. Randers Kommune udbygger fortsat faciliteter på mange niveauer.
- 2) I Randers Kommune kan man opleve eliteidræt på højt nationalt, og på nogle områder internationalt niveau. Rammerne matcher førende danske idrætsbyer.

- 3) Randers er fortsat Team Danmark Kommune og Elitesportscollege står over for endnu en udvidelse.

Det civile-, frivillige samfund

- 1) Det civile samfund, borgernes personlige ansvarlighed og engagement, supplerer den kommunale opgavevaretagelse.
- 2) Randers Kommune er åben over for borgernes engagement på alle velfærdsområder, og arbejder bevidst på inddragelse af frivillige på dagtilbuds-, skole – og ældreområdet.
- 3) Randers Kommune er kendt som frivillighedens kommune, hvor mere end halvdelen af borgerne er frivillige i de sociale institutioner, på fritidsområdet, til kulturelle arrangementer etc..
- 4) Randers Kommune har partneraftaler med en lang række frivillige organisationer.

Fokusområde 4. Det giver os styrke – Sundhed.

Sundhed

- 1) Randers Kommune løfter den generelle sundhedstilstand gennem helhedstækning på tværs af bosætning, infrastruktur, daginstitutioner, skoler, brug af naturen etc.
- 2) I Randers Kommune understøtter sundhedsaktiviteterne den sociale lighed.
- 3) Sundhedsprofilen i Randers Kommune (bl.a. KRAM – kost, rygning, alkohol, motion) er nået op på regionalt gennemsnit.
- 4) Randers Kommune er spydspids på sundhedsfremme og forebyggelse, bl.a. via "Projekt forebyggende helbredssamtaler".
- 5) Borgerne oplever én indgang til sundhedsvæsenet via Sundhedscenter Randers, fordi Randers Kommune skaber et samspil med region og praksissektor.
- 6) Gennem et samarbejde mellem forældre, bestyrelser og medarbejdere arbejder Randers Kommune offensivt for at styrke børn og unges livskvalitet både fysisk og psykisk. Vi arbejder målrettet med kost, motion, rygning, stoffer, seksuel sundhed, alkohol og med børns og unges nærmiljø etc.
- 7) Randers Kommune halverede antallet af unge rygere under 21 år allerede i 2013, og ligger nu igen 20 procent under 2013 tallet. Antallet af børn med overvægt er halveret siden 2010.
- 8) Selvstyrende ældreforeninger skaber rammer for ældres fysiske aktivitet og livskvalitet. Det har givet national genlyd.

Fokusområde 5. Dét er vores fælles ansvar! – når der er behov for særlige hensyn – borgere med særlige behov

Borgere med særlige behov på grund af nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne

- 1) Beboer- og pårørendehøringen bekræfter, at Randers Kommune i tidssvarende, fysiske rammer fastholder den gode omsorg og kvaliteten i genoptræning.
- 2) Gennem intens fokus på den forebyggende indsats, har vi i forhold til 2010 flyttet 40 procent af udgifterne fra praktisk bistand til forebyggelse og til bedre rammer for genoptræning og sociale aktiviteter.
- 3) I Randers Kommune er der ingen hjemløse. Alle borgere har en bolig og mulighed for samvær med andre.

Børn og familier med særlige behov

- 1) Gennem en øget forebyggende indsats i det almindelige tilbud på daginstitutioner og skoler, er det lykkedes at halvere antallet af alvorlige indgreb i familierne (anbringelser).
- 2) Gennem en tidlig indsats er det lykkedes at opnå langt bedre resultater i de situationer, hvor et alvorligt indgreb har været nødvendigt.

Fokusområde 6. Dét er vores fælles fremtid! – børn og unge!

Førskoleområdet

- 1) Daginstitutionerne med de sunde vaner, hvor drenge og piger får brugt deres potentiale fysisk, socialt og intellektuelt, er ét af flagskibene i Randers Kommunes børnepolitik.
- 2) Den tidlige indsats i forhold til børn/familier med særlige udfordringer har været med til at bryde kurven med senere meget belastende foranstaltninger for børnene.
- 3) Forældrene påtager sig ansvaret for, at børnene er parate til daginstitutionen. Forældre og børneinstitutioner udfordrer hinanden vedrørende de måder, man omgås på i daginstitutionens sociale fællesskab.
- 4) Forældre og børn fortæller enstemmigt om den smidige og velfungerende overgang mellem daginstitution og skole.
- 5) I dagtilbuddet arbejdes der målrettet og i et rummeligt og socialt fællesskab på at understøtte børnenes muligheder for at tilegne sig viden, kunnen, kreativitet og færdigheder.
- 6) Forældre og medarbejdere arbejder sammen om de gode vaner vedrørende blandt andet turen mellem hjem og institution og andre fysiske aktiviteter for børnene.
- 7) Flere daginstitutioner har indgået partnerskaber med foreninger og civilsamfundet vedrørende inddragelse af særlige tiltag inden for idræt, kunst og kultur.

Skolen

- 1) Skolerne i Randers Kommune motiverer og kvalificerer de unge til at lære mere og søge mod videregående uddannelse (jf. de nye tal for gennemførelse).
- 2) Alle skoler har særlige spidskompetencer i læringsmiljøer, hvor man kan udforske nye pædagogiske veje og udvikle sig forskelligt.
- 3) Børnene bliver undervist i velholdte og energivenlige bygninger med et sundt indeklima.
- 4) Skole og forældre kvalificerer alle børn til at agere hensynsfuldt og ansvarligt og sikrer, at alle børn har et optimalt læringsmiljø, og at de oplever at være en del af et fællesskab.
- 5) Fastholdelsen af børn fra normalklassen er øget med 25 procent i perioden 2010-16.
- 6) 10. klasses skolen er integreret i miljøerne ved ungdomsuddannelserne med et varieret tilbud af kompetenceunderstøttende indhold.

Maj 2010